

TIDEVARVET

Vad har hänt?

HÖGERNS MEDBORGARTAG ägde för andra gången rum förra söndagen. Enligt polisens uppgift med mindre deltagare än förra året, enligt högerledningens uppgift med nästan dubbel så stor anslutning. I talen förklarades ej längre något avståndstagande från nazismen men desto starkare front mot socialismen. På ett systemskifte i den nuvarande riksdagen vill svensk konservatism frimodigt sätta in all sin kraft!

Socialdemokraterna som uppfunno mastståg och massmöten, ha vanligen därigenom velat markera sin fördrån på något som de icke hade, exempelvis föreningsrätt, strejkrätt, åttatimmars arbetsdag, arbetslöshetsförsäkring. Högerdemonstrerar i stället för att bli med något som de ha, nämligen Kungl. Maj:s regering.

OM TREDJE MANS RÄTT kommer det säkert icke att lagstiftas denna riksdag. Utskottet har avslått högermotionerna därom. Men bondeförbundens professor Westman har nu i stället framkastat förslaget om att en urtima riksdag skulle sammankallas för frågans behandling under höstens lopp. Regeringspartiet verkar icke särskilt tilltalande för förslaget.

ANDRA KAMMARENS BESLUT om utredning av stats tjänstemänens bysissor och gifta kvinnors innehav av allmän tjänst biträdes av Första Kammarens första tillfälliga utskott, dock med den skillnaden att utskottet förordar att utredningen göres helt förutsättningslös och utan några bindande direktiv. Alltså någon förbittring. Fast avslag hade ju varit det bästa. Ty den utredning som verkligen behövs angående lika lön, barnförsörjning och statsfinanser, den får nog kvinnorna göra själva.

ETT MORDRAMA har ännu utspelas. Utspessing och sinnessjukdom. Mest upprör blir man i alla fall över den intensitet med vilken tidsningarna och framförallt polisen sökte utreda, om mördaren stätt i intimt förhållande till sitt offer. Även om så varit fallit, vilket av den dödades vännar och bekanta hålles för osannolikt, kunde det ju varken ge anledning eller förklaring till mordgårdningen.

VID RÖDA KORSETS nyligen hållna årsmöte meddelade Prins Carl, att han i höstas hemställt till presidenten för tyska Röda Korset att koncentrationslägren skulle ställas under Röda Korsets inspektion. Presidenten hade då förklarat att denna inspektion redan ägde rum, dock endast beträffande maten, icke rörande fångarnas behandling. Den till Prins Carl riktade inbjudningen att bese ett fångläger och som han, själv förhärdat att resa, ville ha överförd på en annan person, strandande på att tyskarna icke ville tillåta någon inspektion av fångarnas individuella behandling.

FURU ILSE SEGER, som — sedan hennes man lyckats ta sig ut från ett tyskt koncentrationsläger — sattes in i stället, har nu tack vare engelskt ingripande blivit lössläppt igen.

Aktuell statsman: Sovjets utrikesminister, Litvinov.

Veckovardalen

Nedrustningskonferensens omvandling.

Det föreföll ett slag som om Nationernas förbund hade helt förlamats genom Japans och Tysklands utträde, och dess nedrustningskonferens, ur vilken Tyskland, men icke Japan, »stormade ut», upphörde även för en lång tid att arbeta. Mången förutsåg då att konferensen vid sitt nästa möte, den 29 maj, skulle dra sitt sista andetag.

Men utvecklingen har telt sig helt annorlunda.

Det starkt fredsintresserade Ryssland anses nu vara berett att inträda i Nationernas förbund med permanent plats i rådet. Sinnesförändringen är ömsidesig. N. F. öppnar sig gärna för det förut illa ansedda Sovjet under fransk faderskap och Sovjet i sin sida avstår från sin kritik av N. F. som ett kapitalistiskt organ och framhåller att dess betydelse för freden icke får underskattas. Det likaledes även ett livligt intresse för nedrustningskonferensen.

Så kom den 29 maj och presidenten Henderson såg Europas samtliga utrikesministrar samlade i sin konferenssal. Henderson framhöll att det är tre huvudpunkter, som nödvändigt måste avgöras: överenskommelse om rustningar på land och i luften kunna icke träffas utan betryggande nationell säkerhet. Fara för vapenrustning i luften kan endast undvikas genom ett snabbt ordnat internationellt avtal. Det jäms icke något verkligt försvar mot ett luftangrepp, säger presidenten, och man måste befara att luftkriget i stor omfattning blir en rad represalier mot

den civila befolkningen. För det tredje omnämnde han det tvingande kravet på internationell kontroll av vapenfabrikation och vapenhandel. Här instämde Norman Davis, Roosevelts representant, och framförde dennes budskap att U. S. A. är berett att i samband med en allmän nedrustningskonvention förhandla om en allmän nonaggressionspakt. Men U. S. A. vill icke bli indraget i någon krigisk konflikt.

Pyske utrikesministern Litvinov höll därpå ett starkt uppmärksammat tal. Han påpekade först, att Sovjets ståndpunkt alltså varit fullständig avrustning och icke nedrustning och ansåg att då konferensen avsåg detta förslag och började förhandla om minskningar inom de olika vapenslagen, underskrev den sin egen dödsdom. Han ansåg, att vissa staters förklaringar att de icke vilja veta av några reduceringar av rustningarna äro nog för att inregistrera konferensens bankrut i ett främligt nedrustning. Därför vore det logiskt att avsluta konferensen och ersätta den med en permanent fredskonferens. Ty genom en sådan kunde man åstadkomma andra positiva åtgärder för freden — för vilka fullständig enighet icke vore nödvändig. Litvinov påminde t. ex. om det ryska förslaget till definition av angripare.

Han framhöll även att tidigare fredskonferenser ha sammankallats efter krigs- eller förordade krigsbytte. Men den stående fredskonferensen skulle föbyggga kriget och dess ohyggliga verkningar.

(Forts. å sid. 3.)

Alex von Muralt:

Reaktionen befästes i Österrike.

Konkordatet mellan staten och Den Heliga Stolen.

Det är ingen lätt uppgift att tolka in- behörden av det nyligen offentliggjorda konkordatet. Rent historiskt bör för det första nämnas, att det sista gällande konkordatet upphävdes år 1874 av kejsar Frans Josef — alltså för sextio år sedan — under inflytande av de dåtida liberala strömningarna. Rättsförhållandena till kyrkan ha alltså sedan dess reglerats av en ensidig statlig förordning, som visserligen tillmötesgick kyrkans anspråk ganska långt, särskilt i äktenskapsfrågan, men som i alla fall tillförsäkrade staten en viss suveränitet, t. ex. i skollfrågor, beträffande biskopval etc.

Republiken ändrade inte mycket i förhållandet till kyrkan. Det nya fördraget mellan stat och kyrka undertecknades i Vatikanen redan i juni förra året av å ena sidan Dollfuss och Schuschnigg, å andra sidan kardinal Pacelli. Men innehållet i detta fördrag har sedan hållits hemligt och offentliggjordes inte förrän första maj i år, sedan båda kamrarna dagen förré sin dögd givit regeringen tillstånd därtill. Och några viktiga bestämmelser i det nya fördraget ha också införts i samband med den österrikiska förlåtningen.

Det är ju knappast överraskande att kyrkan tagit för sig åtskilliga förmåner. Staten garanterar den fri makt- och religionsutövning och tillerkänner prästerna under ämbetsutövning statens skydd. En viktig nyhet är också att kyrkan har rätt att själv utnämna sina höga kyrkliga befattningshavare.

Men vad som framförallt intresserar allmänheten är reglerandet genom konkordatet av den brännande äktenskapsfrågan.

Också på detta område har kyrkan be- fäst sin överhöghet. Hädanefter förekommer endast kyrklig vigsel för de österrikiska katolikerna. Kyrkan avgör alla äktenskapsfrågor enligt den kanoniska rätten. Också den i praktiken så viktiga frågan om skilsmässa kommer endast och allenast att behandlas enligt den kanoniska rätten. Äktenskapet är för kyrkan ett sakrament och kan såsom sådant icke upplösas. Inte ens endera makens utträde ur kyrkan ändrar något i denna princip. Hemskilnad kan visserligen beviljas — »Scheidung» betyder i Österrike endast upplösande av det gemensamma hus- (Forts. å sid. 4.)

Vi protestera fortfarande mot nattarbetsförbudet!

Frågan om nattarbetsförbudet är åter högaktuell. Vid Internationella arbetskonferensens sammanträde i början av juni skall nämligen ett par förslag till ändring av Washingtonkonventionen behandlas.

Med klar uppfattning om vilken ödesdig- ger betydelse varje laglig inskränkning i rätten att arbeta har för den kvinnliga arbetskraften och hur viktigt det är att just nu, inför den alltmåra överhand- gande reaktionen, så vad av kvinnornas rätt, ha kvinnor från olika håll framlagt krav på en fullständig revision av Wash- ingtonkonventionen.

En grundlig utredning av och förnyat ställningstagande till nattarbetsförbudet i hela dess vidde är det önskemål som Svens- ska Open Door gruppen med anledning av frågans aktuella läge framställt i en skrivelse till socialministern. Gruppen hemställer att Kungl. Maj: måtte benyg- diga den svenska regeringens ombud att vid den internationella arbetskonferensen själv föreslå eller också stödja eventuellt från annat håll kommande förslag om av- slag på den nu föreslagna partiella re- visionen av Washingtonkonventionen. Detta ändringsförslag går ut på, dels att natt- arbetsförbudet icke skall äga tillämpning på kvinnor i övervakande ställning eller på förmånsposter inom industrin — som i regel inte utföra manuellt arbete — dels sådana ändringar att den förbudna tiden skall kunna bestämmas till kl. 11 på kvällen—6 på morgonen i stället för som det nu är, mellan 10 på kvällen och 5 på morgonen.

Svenska Open Door gruppen anser visser- ligen dessa ändringar i och för sig be- hjärtansvärda. Men den påminner om att de äro långt ifrån tillräckliga för att hindra konventionens olägenheter för in- dustriens kvinnor. Sålunda skulle andra vid industriella företag anställda kvinnor, som i regel inte utföra manuellt arbete, men som inte ha förmånsställning fortfa- rande vara underkastade förbudet, t. ex. kvinnliga kemister, bakteriologer, ingen- jörer och sekreterare. Men det är också en annan fara förknippad med den före- slagna revisionen: om den enligt försla- get ändrade konventionen nu antages och sedan ratificeras skulle en mera omfat- tande revision, med syfte att åstadkomma

full likställighet mellan manliga och kvinnliga arbetare bli omöjliggjord för mycket lång tid framåt.

Nu är Sverige visserligen inte berört av dessa olägenheter. Men med hänsyn till det ofta framställda yrkandet att också Sverige måtte ratificera Washin- gtonkonventionen vill Open Door gruppen på- peka faran även för vårt lands vidkom- mande av ett fastslående för lång tid en en dylik konfession.

Även Internationella Arbetsorganisati- onens korresponderande kvinnokommitté för frågor om kvinnligt arbete, där en hel del olika kvinnoorganisationer äro rep- resenterade, har inkommit med en skrivelse rörande den föreslagna revisionen. Skri- velsen är riktad till Arbetsbyråns direktör och har särskilt tagit sikte på den förestående behandlingen av frågan om fyrtiotimmarsveckans införande. Ett eventuellt införande av fyrtiotimmarsveckan kommer med stor sannolikhet att med- föra stora omvälvningar inom arbets- organisation och arbetstidens fördelning, framhålls det, och i många fall dra med sig ökad användning av skiftarbete. Med hänsyn till nattarbetsförbudets bestä- melser för kvinnliga industriarbetare, kan en utvidgning av skiftarbetet komma att betyda ännu sämre villkor för den kvinnli- ga arbetskraften. I själva verket, påpekar kommittén, är både fyrtiotimmarsveckan och nattarbetsförbudet två sidor av samma problem och bör behandlas ur den synvinkeln. Och därvid bör utgångs- punkten vara lika arbets- och lönevilkor för män och kvinnor.

Om alltså ett förbud mot nattarbete be- finnes nödvändigt, bör det tillämpas för män och kvinnor lika, med de undantag som på grund av vissa yrkens natur äro ofrånkomliga. På det sättet skulle natt- arbetsförbudet komma alla arbetare till nytta. Den föreslagna revisionen av Washingtonkonventionen är även enligt kvinnokommitténs uppfattning ofröf- ställande. Enda lösningen är en revision av nattarbetskonventionen i hela dess vidde. Kvinnokommittén slutar sin framställ- ning med en ganska spydig och säkert mycket nyttig erinran till Arbetsbyrån, beträffande förbudet mot kvinnors arbete under jord — en erinran som äger sin (Forts. å sid. 4.)

Radikala Föreningen i Stockholm med omnejd

sammanträder torsdagen den 7 juni 1934 kl. 8 e. m. å Restaurant Montmartre, Mosebacketorg (samma ingång som Södra Teatern)

Diskussion över ämnet

Lika lön, barnförsörjning och statsfinanser.

Den utredning som behövs. Kort inledningsanförande av Docenten KARIN KOCK.

Årsavgifter upptagas. Nya medlemmar vinnas inträde. Gåster lå med- tagas. Tesupé å Kr. 1:50

TIDEVARVET

Radikal politisk veckotidning.

REDAKTÖR: Carin Hermelin. ANSVARIG UTGIVARE: Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfri lördag. Trieswägränd 2, 3 fr., Stockholm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén. Norrlandsgatan 18. Tel. 75 75, 75 76 STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvsrask Bouppteckningar och testamenter. Föreläsningsslag. Aven skriftliga förfrågningar.

Allm. Barnbördsusets politikint

Alla vardagar 11-12 för hvardskapet och dess sjukdomar och 14-14.30 för kvinnojukdomar. För medellosa kostnadsfritt, för andra mot erliggande av 2 kronor.

Stockholms stads Poliklinik vid Kornhamnstorg 4

Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9-10 f.m. För hvardskapet och dess sjukdomar. För medellosa kostnadsfritt, för andra mot erliggande av 2 kronor.

Stockholms stads sexualhygieniska poliklinik

Mottagningsstider: Onsdagar kl. 6-7 e.m. Lördagar kl. 9-10 f.m. Läkare: Doktor Gerda Kjellberg.

MALMO:

Sexualhygienisk rådgörning kan ske hos sundhetsinspektören, doktor Höjer, måndagar kl. 12-13 i hälsovårdsbyrån samt hos doktor Eva Smedberg, Gustaf Adolfs Torget 45, måndagar kl. 17-18. Rådgörning kostnadsfritt. Obemedlade och mindre bemedlade kvinnor kunna efter läkarens prövning erhålla lämpligt preventiv utan kostnad.

Professor Johan Almqvist

Nybrogatan 7, Stockholm. Tel. 67 50 75. 19-9, 4-5, damen 3-5. Söndagar 10-11.11. Huds- och Könsjukdomar. UPPLYSNING I AKTENSKRAPLIGA OCH SEXUELLA FRÅGOR.

Alma Axelssons FÖRLOSSNINGSSHEM

LINNEGATAN 19 Mottager inackord. Även för längre tid. Tryggt och ögna. välrök. Tel. 778 24.

Har Eder dam- frisör Tidevarvet?

Centralbadets damfrisering rekommenderas. Tel. 25 33 35. Förtäckslogg.

Frälsningsarméns Hotell i Stockholm

Drottninggatan 66, tel. 23 27 75 Stilla och lugnt. God besjängning.

600 meter blekt Lakansväv,

128 cm. bred, prima, något solgik, 80 öre m. Oskarsons Lager, Kungsg. 70, Hörmg. 8.

Löständer

Vackra välgjorda arbeten från pr. gom..... 15:- lagningar från..... 3:-

Tandtekniska Praktiken

Tavastgatan 17a Tel. 43 88 20

Bagarstugan

HORNKUNGAN 57 Tel. Söd. 70 00 FOLKUNGAGATAN 65 " " 73 37 GOTGATAN 52 " " 333 90

Den 2 Juni 1934.

Än är det tid.

Det är en förvånande sorglöshet, som utmärker de borgerliga partierna under de senaste åren. Man har med glatt mod gått i borgerlig samling för att rädda landet för kommunister och —man kan lika väl säga— socialdemokrater. Mellanpartierna har ädel fogat sig i att för den goda sakens skull mista mandat och röster. Att den borgerliga samlingen var en orättfärdig utmaning till klasskamp, som måste få ödesdigra följder, bydde man sig inte om.

Nu börja följderna att visa sig. Den borgerliga höfrensens och nationalismen har givit rum för nazism och fascism, i så hög grad att den t. o. m. förorsakar en del oro i det borgerliga lägret. Man börjar i någon mån frukta varandras sällskap. Högren vill inte vara ihop med S. N. U. eller S. N. U. O. N. F. eller vad de heter. Kanske kunna dessa bli högren i valförelsen, som kommer att minska deras mandat. Samtidigt framhålls vilket bevis på vår sefterblivenhets det är att vi, som det enda land i världen, ha en socialdemokratisk regering.

Mellanpartierna, som så tryggt gått fram i den borgerliga samlings hägn, vaknar också upp i förskräckelse med tanke på valen, och hur det skall ta sig ut att gå ihop med en något nazistiskt betnad höger. Blevet det i så fall möjligt att längre uppehålla något sken av frisinnad liberalism eller liberalt frisinn! Tänk om det då rent av vore bättre att få en socialdemokrat ut för Per Albin Hanssons typ. Det kanske inte vore så samhällsvädligt. Så resonerar de nu.

Beträffande socialdemokraterna har man inte riktigt klart för sig, om de ej vilja låtsas om, hur nazismen sprider sig, eller om de inte ens tro det, men de ha dock mer och mer visat sig benägna för demokratisk samling. Bekymmersam är tiden. Säkert bekymmersammare än vi ana. Inte är det väl så färligt med några synliga nazistiska bråkstakar, som politen tar hand om. Vårre är med den mer eller mindre dolda, men överallt befintliga nazistanda, som är färdig att blossa upp, så snart ett tillfälle gives. Därför är det libera-

Moderna Funkisfåtöljer

i crepe och mockaplysch kr. 55. Duschstolar fr. 23. Biddschalonger 38. Liggefåtöljer i budmit. 95. Sängar-9, madrasser 5. Plymduchschaller från 65, ekbjörk, korgmöbler, kormattor, tyger, kast, stavar, stoppning. Realisation pågår, reparationer, beställningar. Fabrikshöden Metargat. 6, hörn. Södermannsg. 57. Tel. 40 07 66, och Jungfrug. 7, Östermalms.

Anders Jungs Juridiska Byrå.

(Grundad 1908) Gustav Adolfs torget 16, Stockholm. Rikstelefon Växel 10 65 74.

Rättegångar, Inkasseringar, Boutredningar. Bouppteckningar och Arvsförklaringsföretag. Boskildande- och skätskaps skillemålsärenden, Aktenskapsförord, Testamenten och övriga juridiska uppdrag, emsorsögslat och biligt.

Hur ett nytt parti bildas.

TV politiska partier, som utgör resterna av ett f. d. parti, vilka sedan under några år gått var för sig, ha sett sina leder glesna och därför beslutat bilda ett nytt parti.

Representanter från bligge håll sammanträdde till stadfästade det gamla, hopkompromissade programmet. Man vet hur det kan gå. —ingen slår nytt vin i gamla lägar; om någon så gjorde, skulle läglarna sprängas sönder och vinet spillas ut.»

Nordisk kultur, ekonomi och krispolitik.

Viskadalen Folkhögskola i Seglora inbjuder till en nordisk kurs under midsommarveckan den 18-23 juni 1934. Kursen kommer att behandla nordisk kultur, ekonomi och krispolitik, samtidigt som den vill vara ett led i strävandena att analysera och befästa möjligheterna för nordisk kulturell och ekonomisk samverkan. Den står därför öppen för deltagare från samtliga de nordiska länderna. Som föreläsare och diskussionsledare har skolan lyckats förvärva ledande folkbildningsmän och ekonomer från dessa.

Det preliminära programmet är följande: 5 föreläsningar med åtföljande förhandlingar om nordisk kulturutveckling och nordisk kulturell samhörighet av rektor Jens Rosenkrantz, Borups Högskole, Köpenhamn. 5 föreläsningar med åtföljande förhandlingar om de nordiska ländernas näringsliv och dess företagsättning av professor Gunnar Myrdal, Stockholm. 2 föreläsningar med åtföljande förhandlingar om dansk krispolitik av cand. pol. Knud Korst, Köpenhamn. 2 föreläsningar med åtföljande förhandlingar om norsk krispolitik av stortingspresident Johan Nygaardsvold, Oslo. 2 föreläsningar med åtföljande förhandlingar om svensk krispolitik av finansminister Ernst Wigforss, Stockholm.

Kostnaden för hela kursen, inbegripet mat och logi samt kursavgift men ej evkostnader för längre utflykter, utgör kr. 35.— (trettiofem). 1 skolas bekvämlighandhabllas madrasser, kuddar och filtar eller ticken, medan deltagarna själva måste medföra sänglinne och handdukar. Anmälningar sändas i god tid till Viskadalen Folkhögskola, Seglora. Närmare upplysningar lämnas vid hänvändelse till skolans föreståndare, postadress Seglora, tel. Seglora n:r 1.

lers, frisinnade och radikaler ovillkorligt plikt att i närvarande stund räkna handen åt socialdemokraterna för att genom demokratisk samling förhindra, att ett dylikt tillfälle någonsin uppstår. An är det till! Högren må svara för sig själv. Men nu står valet övertaligt mellan höger och vänster. Den, som ej går till vänster, går till höger. Den, som vill vara och är demokrat, måste gå in för demokratin med all tro och all handlingskraft. Demokrati kräver samling åt vänster. Vi upprepa detta, och vi komma att upprepa det!

Bliv slank o. smärt

genom mina beprövade avmagningsbad, vilka äro fullt effektiva. Ytterst välgörande mot dålig ämnessättning. Prova mina Romy-bad, stärkande, att tagas även i förening med kvartsjus. Rationell fotvård, fotbad, fotmassage, pedicure. Creol, ett utmärkt effekt. medel mot ömma fötter.

Kvartsjusbehl., med el. utän värme. INSTITUT MODERN.

S:t Eriksgatan 19, II. Tel. 33 82 68.

Institutet emottager såväl damer som herrar. Mottagningstid 9 i. m.—6 e. m.

Arbetslöshetsförsäkringen beslutad.

Efter en lång och ingående debatt antog Första kammaren i lördags motion röstes övervikt det av utskottet tillstyrkta förslaget till arbetslöshetsförsäkring.

Så som frågan nu var upplagd tycktes några överraskningar knappast sannolika. Stämningen i kammaren föreföll också tämligen resignerad, såväl från förvararens som motståndarens sida och Socialdemokraternas påpekade från början, att mycket nytt icke vore att tillägga i sakom. Han påminde emellertid om, att medan högren i vårt land fortsatte att motsätta sig reformens genomförande, hade dess meningsfränder i andra länder för länge sedan gått med därpå. Och man hade från dessa länder icke haft den erfarneheten att försäkrings införande bidragit till att öka eller — som det heter — konservera arbetslösheten.

Socialministern deklarerade sin uppfattning om försäkring som en bättre hjälpform än fattigvård, ja, därför att den i minsta möjliga utsträckning betalar det allmänna och icke heller arbetarkraftens rörlighet. Mot utskottets punkter hade han visserligen på en del punkter invändningar att göra, men ville icke därmed ytterligare förlänga frågan. Motståndet i kammaren sköttes av höger och bondeförbundare, som även i den slutliga omröstningen fingo hjälp av tre frisinna. Hr Nerman, socialistiska partiet, ansåg förslaget för knapphändig och avstod från att rösta.

De huvudsakliga framförda av oppositionen, dr bl. a. Hr Tamm i Fagersta och professorn K. G. Westman och Bagge med vältaligt kända om försäkringen, voro att man med denna gäve sig ut på ett färligt experiment med svåröverskådliga konsekvenser för framtiden i form av konserverad arbetslöshet, väldiga apparater för utdelande av understöd åt arbetstora människor samt därmed ett öpakallat partitaggande från det allmänna sida för arbetarorganisationerna i konflikter på arbetsmarknaden. Dessutom anmärkte på förslaget otillräckliga avgränsning om fattigvården.

Men hur övertygad dessa farhågor än framfördes, kunde man icke underlåta att finna dem i någon mån likna de otobäddiga förhinder.

Det var nog också hr Sam Larssons, den segrerrike motionären, åsikt, då han bestämde attalade sig för, att de eventuella ofullständigheter i förslaget, som påtalats, icke kunde vara anledning att motsätta sig förslaget. Det hade mycket stora för-

delar, icke minst begränsningen av statens risker, och ett positivt beslut skulle nu verka lugnande på stora delar av det svenska samhället.

Även hr Hamrin var inne på denna tankegång, då han påminde om allt vårt tal om folkgemenskap — och att det är många som nu med hopp för framtiden se framåt mot ett genomförande av detta förslag. »Låt oss över partierna räkna varandra händerna.»

Kanske gjorde hr Wohlin med stor övertygelse framförda yttrande i alla fall det starkaste intrycket. Hr Wohlin åsåg, att man avgjort överdrev faran av den statsfinansliella äventyrligheten. Försäkrings genomförande kan också vara en gård av aktning för den svenska storindustrins arbetarstäm, såde han, som gjort sig känd och aktad i hela världen för sin skicklighet — genom att låta den först få del av förslaget fördelar.

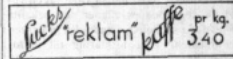
Att försäkringen icke ensam kan lösa arbetslöshetsproblemet är bekant för alla förtsatte hr Wohlin. Men man skall ha en mycket pessimistisk uppfattning av den svenska arbetareklassens disciplin, när man som hr Bagge kan säga att det blir en automatiskt verkande apparat för utbetalande av kontantunderstöd för arbetslösa människor.

I Andra Kammaren var frågan före på onsdagen och förmiddagen även där en flera timmar lång debatt. Men efter beslutet i Första Kammaren kunde utgången anses given. Det blev också bifall med tjugo röster övertikt.

Det nu antagna förslaget berör omkring 700,000 svenska arbetare, därav cirka 50,000 skogsarbetare och utgör många lantarbetare. Utskottet hade avstyrkt propositionens förslag om bidrag från arbetsgivarna på tre kronor pr anställd arbetare, och utskottets åsikt segrade.

Från och med nästa år skall alltså lagen om erhållna arbetslöshetskassor samt om arbetsförmedling träda i kraft. Man har dock beräknat en organisationstid på fyra år, innan den på sin tillfälliga genomförda. Därmed skulle vi alltså ha uppnått en fördyrd på jämt trettio år mellan den första motionen här i landet i frågan och tankens slutliga förverkligande hos oss.

C. H.

Rudolf Steiner-Skolan

Stureparken 11 mottager flickor och gossar till de fyra första läsåren. Jämte vanliga skolämnen meddelas från början undervisning i tvenne främmande språk samt måling, musik och eurytmi. Upplysningar genom fru Ida Ohman, Frykslagsgatan 3, tel. 20 52 08, 10-11 och 3-4.

Olofskolan

SAMSKOLA. STORGATAN 4. STOCKHOLM. Skolan står under inseende av Kungl. Skolöverstyrelsen. PROGRAM. Koncentration i arbetet, själverksamhet, samverkan mellan skilda ämnen. Slutet arbetsdag (barnens arbete i huvudsak förlagt till skolan), riklig tid till praktiskt arbete och friluftsliv. ELEVER mottagas för nästa läsår i: småbarnsavdelningen (3-6-åringar), 4 förberedande klasser, 5-årig mellanskola samt rearing I-IV av 4-årigt gymnasium. MOTTAGNING vardagar kl. 12.30-1 (ej fördagar). Telefon 60 22 80. GUSTAF MATSSON.

Herrstrå Internatskola,

CARLBERGA, SÖDERTÄLJE. 8-klassig (flickförelser) under K. Skolöverstyrelsens inspektion. Normalskolekompetens. — Undervisning. bedrivs i enligh. med moderna psykologisk-pedagogiska metoder, avseende att om kursplanens rän — befordra en på utgång o. intresse grundad själverksamhet, ledande i koncentration, målmedvetet arbete. Skolan strävar också efter att ge sina elever ett gott hemligt livsfulla och individuella omvärld. Det praktiska arbetet, skölkö, öv. o. s. v. avpassas till sin omfattning, efter elevernas häg o. lägn. Skolans läge är vackert, luften synnerl. stärlhånde o. terräng är lämplig för härd. friluftsliv. Barn till utlandsresor mottagas gärna. Redogörelse genom ANNA SUNDIN. Tel. Södertälje 532.

Vävskola med mönsterritning i Sigtuna.

Sommarkurser under tiden 1 maj-15 aug. För vävsugna och slöjdförämnare: Komposition med praktisk vävning, hemlinredning. För vävsugna: Vvtes- och hemlinredningskurser. — Vvxtäckningskurser. Kurs i handspinning av lin och sil. Rationella vävredskap och arbetsmetoder. Skolhem med billig pension. SVENSKA VÄVINSTITUTET, TEL. SIGT. 234. Ledare: Mary van Rijswijk.

Från riksdagen.

Flera uppmärksammade frågor äro under denna vecka föremål för riksdagens slutbehandling. Första Kamraren avgör på lördag frågan om utredningen av bisysslelivet och dubbelbäddstjänsterna. Dess första tillfälliga utskott har visserligen tillstyrkt en utredning, men förut-sättningsslös. Den av Andra Kamraren önskad utredningen hade som bekant varit fullt utförd till författande meningar.

Tre frågor rörande bevarandet — från olika synpunkter — av den sociala fredens stödo på onsdagens föredragnings-listor, nämligen förbudet mot vapnåder, vapenförordningen och åtgärder mot statsfientlig propaganda. Kungl. Maj:ts proposition om en lag mot vapnåder kärer, den s. k. Lex Munck, hade tillstyrkt av utskottet, som ansåg den innehålla mycket betydelsefulla medel att motverka för samhället farliga våldstendenser. Förslaget huvudpunkt är förbud mot sammanslutningar, som ävse att tjäna som skyddsåker för visst politiskt parti och som genom sin organisation och verksamhet kan jämföras med polistyrka eller militär trupp. Självfallet stadgas även förbud mot uppläggande av vapen- och ammunitionsföråd för sådana sammanslutningar, liksom är det förbudet att upplåta mark eller skänka pengar till den.

Den nattliga onsdagsdebatten i Första Kamraren gav en ganska god bild av den anda mot vilken förslaget indirekt kommer att vända sig — genom ett par anföranden från högerhåll, som bergs-akt hävade »hyggligt folks» — ty bara hyggligt folk organiserar sig i vapnåder — rättighet att göra sig själva till privat ordningsmakt — för egna intressens bevarande.

Socialministeren i bästa form — för-svarade förslaget med flera goda argu-ment. Kärnpunkten i hans anförande var den att det framträdde sigs ifrån i tid, att vi inom det svenska samhället icke önska den privatvapnade utveckling, som ägt rum i andra länder. Det gäller att pacificera sammanstötningarna inom samhället och detta förtärg är åtminstone sett sått att förhindra hesporar att försöka sig på statskuppers.

Statsministern själv tog även till orda, framhållande den synpunkten, att om vi ansått att det demokratiska samhället icke skall ge rum för vapnåder strider mellan olika medborgargrupper måste vi säga ifrån med allvar.

Liknande skäl framfördes från rege-ringsbänken i fråga om vapenförordning, där socialministeren även underströk vikten av en pacifiering — medan mot-ståndarna gjorde gällande att det vore

Rustningsindustrin är en skandal.

En medarbetare i *The New Republic* har gjort en undersökning av den triumferande rustningsindustrin och i två artiklar publicerat det lårrika resultatet. Det är allvarliga och ofrånkomliga tanke-ställare författaren kommer med. Man får se hur de skickligaste och framsyntaste finansmännen, storbankerna, industriledarna återigen med god affärsblick, liksom före 1914, börjat öka sina kapital-placeringar i företag, som förse världens med vapen och ammunition eller råvaror för krigsmateriel. De förnämsta rustningsindustrierna såsom Vickers, Armstrong, Skodaverken ha också hållt gläden att för varje år under den sistförlut-na femårsperioden kunna öka sina vinst-siffror. Vickers vinstar t. ex. ha stegrats med i genomsnitt 12 procent om året, Skoda, som 1920 hade en utdelning på 5 procent gav 1930 28½ procent. Vad man nu upplever är alltså ett exakt återup-pande av händelserna före 1914, endast med den skillnaden att utvecklingen nu, tycks gå i ännu större skala.

Vad Amerika beträffar är det egentligen tre de olika kamrader, som dess rustningsindustrier skördar sina vinster: Fjärran Ostern, närmare bestämt Japan och Kina, det trots sina egna framgång-rika krigsindustrier på vapen omåttiga

för besvärligt för de föga deklara-tions-vänska lands- och skogsägare-sin-ne-värnarna att deklarerar sina jaktvapen. Men trots dessa och andra invändningar mot förslaget blev de slutligen bifallda.

På ett helt annat område rörde sig den interpellationsdebatt, som i fredags ägde rum med anledning av hr Olsson's i Golvasta fråga till socialministeren om han uppmärksam på pressen synliga uppgifter om missbruk av det allmånas verksamhet till bekämpande av arbetslösheten? Och om statsrådet hade för avsikt att låta undersöka dessa uppgifter och om de visa sig riktiga vilde åtgärder för att avlägsna missförhållandena?

Den närmaste orsaken till interpellationen var de bekanta uppgifterna från Kronobergs län om att lantbrukarna inte kunde få tillräckligt med arbetskraft, där för att de unga männen hellre blevo väggare med bestämd arbetstid vid reservarbetsbena än de togo drängplatser.

Europa, samt det olyckliga, av långvariga och blodiga strider plågade Syd-Amerika. Visserligen äro uppgifterna om vapen-exportens verkliga omfattning sällan exakta. Man måste komma ihåg att för-ut-sättningar som gevärs, kulspår etc. i allmänhet transporterats af förpackning, som icke för-räddar innehåll och att ammunitions-leve-ranserna ofta omges med en hemlighets-fullhet, som inte ger den internationella smugeltrafiken av narkotiska medel mycket efter.

Enligt de officiella siffrorna för år 1933 skulle sålunda till Kina ha exporterats endast för sammanlagt 97,000 dollars revolverar, pistoler, maskingevär och ammunition. Motsvarande siffror till Japan vore omkring 7,000 dollar. Att de verkliga beloppen vore mycket större äro alla experter eniga om. Men desutom bör man tänka på, att Japan samtidigt förser sig med vapen dels från Frankrike och Tjeckoslovakiet, dels själv har en väl utvecklad inhemsk produktion under licens från den engelska firmen Armstrong-Vickers. Kina i sin sida köper från England, Frankrike, Tjeckoslovakiet, Tyskland, Italien och — Japan, alltså fullkomligt oberoende av de eventuella politiska intressen, som förbinda eller skilja dessa länder åt.

Enligt de uppgifter socialministeren in-hämtat och delgav kamraren skulle verk-ligen en viss liknighet hos de lokala ar-betsförmedlingsbuden ha gjort sig gällande. Statsrådet förnekade emeller-tid bestämt att missförhållandena berott på gällande arbetslöshetsdirektiv — snarare då på det direktiven icke blivit följda. Naturligtvis är det också av stort in-tresse att få veta, vilka arbetsförhållan-dena som råda inom det »fria» arbetet särskilt beträffande bostäder etc. Den frågan kanske vore värd sin egen under-sökning.

Nedrustnings-konferensens omvandling.

(Forts. fr. sid. 1.) Meningar vore heller icke att den skulle uppträda som en konkurrent till N. F. utan arbeta i nära samförstånd med detta och sålunda utgöra en ständig vakt för fredens bevarande.

På onsdagen kom sedan turen till Eng-lands och Frankrikes stora uppgörelse, där det dock visade sig att Frankrike vände sig nästan skarpare mot England än mot Tyskland. Detta på grund av Englands förslag att i någon mån acceptera Tysklands upprustning, som Barthou vände sig särskilt skarpt emot. Litvins försök att få konferensen in på nya banor berödes endast i förbigående av engelska och franska utrikesministerarna, som väl, då detta skrevs, fortsätta sin dval.

Men när de väl talat ut är marken kanske färdig för en omvandling av ned-rustningskonferensen.

En läkare yttrade:

»När allmänheten en gång kommer underfund med, huru verkligt förstklassiga och hygieniska Systemadrasserna äro, komma inga andra madrasser att efterfrågas.»

Lyd den mäsning, som ligger i dessa ord och köp nästa gång en SYSTEMADRASS. Sedan Ni en gång prövat den, godkänner Ni ingen annan.

Äkta endast med skyddsmärket »System».

SYSTEMADRASSER

Tillverkare: AB STOCKHOLMS VADDFABRIK Stockholm, Liljeholmen. Tel.: 43 31 75, 43 31 76, 43 31 77.

Säljes hos: Möbelhandlare, Sängkläder- & Manufakturaffärer m. fl. inom hela landet.

Kanske är emelleritid vapenexporten till de sydamerikanska staterna för närvarande den mest fruktiga. Kriget mellan Bolivia och Paraguay pågår ju sedan ett par år just med hjälp av krigsmedels-porten. För närvarande är det också hög-konjunktur för vapen- och ammunitionsexporten till Columbia och Peru, som förbereda sig för krig. Samtidigt som dessa länder fördes med de mest förstklassiga, moderna krigsmateriel få deras ar-méer, som till stor del bestå av mestizier och indianer, reda sig med synnerligen primitiva hygieniska och medicinska förhållanden, ja, i själva verket har varken Bolivia eller Paraguay någon sanitets-tjänst att tala om. De sårade i Chacostriderna äro därför på nåd och onåd utlämnade åt ohyggliga lidanden.

Medan Amerikas vapenfabrikanter, tack vare sina goda förbindelser både inom det egna landet och med staten världens runt, inbotta glänsande vinster, ha de europeiska kollegerna inte heller legat på latsidan.

The New Republic påminner om, den skickligt organiserade skrämseltaktiken, som rustningsindustrierna förstått att sätta i scen, så snart de behöva stimulera mark-naden en smula. I detta fall äro förhållandena nu jämförbara med åren förr världskriget. Under tiden 1906 till 1909 t. ex. led England av en ganska svår arbetslöshet, som särskilt drabbade skepps-byggnadsindustrin. Emelleritid uppenbar sig i brittiska amiralitetet under-rättelser om fantastiska rustningar i Tyskland och villiga vittnen funnos färdiga att underblåsa och bekräfta dessa rykten. Tio dagar sedan man fått bevisen framlagda — de visade sig sedan vara falska — ökades det engelska flottanslaget med omkring tre miljoner pund och därmed var den ödesdigra kopplöjningen mellan England och Tyskland inledd.

Den nuvarande ekonomiska ljfsningen, framhåller tidningen, är säkerligen till stor del betingad av blomstringsperioden inom rustningsindustrierna: högonkju-turen inom nickelindustrin, som givit nytt liv åt Kanadas export, den belgiska ex-porten av järnmalm till Tyskland som under det sista året fyrdubblats, Japans köp av flera hundra utmonstrade fartyg som skola skrotas ner till järnskröt — in-tes av detta skulle ha varit möjligt utan upp-gången inom krigsindustrierna. Man vet

också att franska vapenfirmor aktivt under-stödde Hitlers val, och det resultatet att de franska ställförmorna nu arbeta i dubbla skift.

Tidningen påminner i detta samman-hang om en god historia från Rumänien som förtjänar att omnämnas.

Som man kanske minns, pågick det 1930 en stor aktion i Rumänien för rust-ningar emot Sovjet-Unionen — enbart i syfte att skydda landet för de påstådda, oerhörda faran av de ryska rustnings-ökningarna. Ryska trupper, sade man, koncentrerades vid Dnestr, färdiga att in-tränga på bessarabiskt territorium.

En parlamentsledamot i Rumänien, dr Goga, som hade låtit övertyga sig av den intensiva propagandan, interpellerade rege-ringen om vilka åtgärder den tänkte företaga, då den rumänska armén var oförberedd att möta attacken från Sovjet.

— Men samma dag gav beviljades au-diens hos ministerpresidenten, berättar dr Goga, slutade de hemska ryktena som genom ett under. De valdiga manövrerna, som försäkrat fullständigt panik up-plöstes, med ett slag. Ministerpresidenten mottog mig med följande ord: Varför all denna oro? Ni kan vara fullkomligt lugn, allt kommer att ordnas till det bästa. Vi har just i dag skickat av en stor order på krigsma-teriel till Skodaverken.

— Efter den underrettelsen, säger den rumänska parlamentsledamoten, förstod jag att jag, liksom alla andra, fallit offer för en ovanligt skicklig intrig. Och sedan den dagen mottar jag alla rykten om samedelbar krigsvaror med mera misstro och försiktighet.

Sådana händelser äro i varje fall ty-piska för krigsindustriernas melodier. Med sin smygande propaganda och ett skickligt framskapande av den speciella krigs-psykoson har det internationella kapitlet i allmänhet och det internationella rust-ningskapitlet i synnerhet störtat stor-makterna in i en kapprustning, som gör krigsfrans mycket större.

St Ansgarsboden

Malmkillandsgatan 7, Stockholm C. Postg. 36637. — Telefon 10 96 92. Beställa, mottagas. Postorder ombesörjes. Bästa inköpskälla för kristlig konst i alla utföranden.

3 Sept. Stockholms Borgarskola 15 Maj

(Förniddags- och aftonkurser.) Rektors expedition, Kungsteng. 4, 2 tr. Öppen 15 aug.—1 sept. 10—3; fr. 1 sept. 10—5 (lörd. 10—3). Tel. 23 0115.

Språktiteln. Nybörjarklasser, fortsättningskurser och konversationscirklar i tyska, engelska, franska, ryska, italienska och spanska. Ett gott till-fälle till fortsatta språkstudier efter realskolan eller 8-årig flickskola. Litteraturhistoria å förniddagstid. Svenska (särsk. kurs för utlänningar), danska och norska. Talteknik och välsläning (Manda Björling).

Folkhögskolan: 1-årig huvudkurs å förniddagstid jämte 2-årig fortsättningskurs.

Borgarskolans realskolekurs å aftonid, 3-årig. Stenografi och maskin-skrivning för skolans elever.

Föreläsningstjän: Från 1 okt. varje vecka föreläsningar i historia, geografi, filosofi, litteratur- och konsthistoria samt språkföreläsningar på tyska, engelska, franska och italienska. — Litteratur- och musikkaféer. — Kinematografiska föreläsningar.

Inskrivningar fr. 27 aug. i språktiteln kl. 10,30—11,30 t. m. och 6—8 e. m.; i Folkhögskolan kl. 7—8 e. m. Läsningen börjar 3 sept.

Kungl. Hovblomsterhandel H. FLATOW Säg det med blommor! Västerlånggatan 14. STOCKHOLM Blomsterförmedling till fir- och utländsk-Telegr.-adr.: Flatow. Telefoner: 11 05 06, 20 21 17. Postgironkonto 549

NORRKÖPINGS STUVLAGER

KLXDESCHANDEL, Barnhusgatan 4, Stockholm. Ingen butik. Alla inköp o. försäljningar pr extra kontant. Detta orsaken till våra bill. priser.

REISEN Modärnast. Vackraste läge. Rum fr. 5. 50.

Hotell o. Restaurant, Skeppsbron 12, Stockholm. Dir. S. A. R. A.

Restaurang Port Arthur

Blekingegatan 40. (Invid Götgatan.)

Dörrarna stängas kl. 8 e. m.

BRA matställe!

Vi protes- tera...

(Forts. fr. sid. 1).
tillämpning också på andra områden av skyddsåtgärder gentemot kvinnorna.
Föreningarna för särskild skyddsåtgärder för kvinnor brukar ju i allmänhet vara moral, giftfärd och kvinnornas särskilda uppdrag, står det i skrivelsen. Alla dessa föreningar användas när det gäller förbud för kvinnors arbete under jord, dock utan att äga giltighet här — lika litet som på andra områden. Vi skulle därför till sist utan att ingå på några särskilda detaljer i denna fråga, vilja med ett par ord framhålla en allmän giltig sanning och litet vanligt sunt förnuft, som kan vara bra att använda också beträffande andra hithörande frågor.
Alltså:
Om kvinnor arbeta i gruvor utan att det är nödvändigt för dem att göra det, måste det ju bero på någon sorts idel hörsen, som — även om den är oförklarlig — i alla fall inte kan förbjudas på laglig väg. Ty den innebär inte någon social fara.
Kvinnor lika väl som män låta bli att arbeta i gruvor om det finns annat arbete öppet för dem, som är fördelaktigare, exempelvis därför att det är bättre betalt eller lättare att utföra. Om man förbjuder kvinnor att arbeta under jorden, betyder detta att de tvingas antingen till större fattigdom eller till ett arbete, som de själva finner svårare eller otryggligare att utföra.

Helt säkert, slutar kvinnokommittén sin tänkvärda skrivelse, är det inte Internationella Arbetsorganisationens avsikt eller syfte att förbjuda kvinnor att ta det minst fördelaktiga arbetet! Det är därför vi tagit oss friheten att påminna om de synpunkter, som framlagts här ovan.

Vill Ni ha en
tidning som är
oberoende och
oförskräckt?

Prenumerera
på
Tidevarvet!

Bland
tidevarvets
mest anlitade
boktryckerier står
Zetterlund & Thelanders
fortfarande bland
de främsta

RADIKAL prispolitik,
kort leveranstid och gediget
utförande garanteras våra kunder.

SKEPSBRON 40 - STOCKHOLM
TELEFON: 231180 (VÅXEL)

Reaktionen i Österrike.

(Forts. fr. sid. 1.)
hället — men äktenskapet förbliver och ingen av parterna kan ingå nytt äktenskap.

Och med de av statliga myndigheter utdelade dispenserna från äktenskapet, som hittills kunnat erhållas, är det nu en gång för alla slut. På grund av vissa meningsskiljaktigheter inom de högsta domstolarna ha för övrigt förhållandena på detta område varit fömligen kaotiska. Sålunda kunde ett äktenskap förklaras giltigt eller icke giltigt beroende på vilken domstol man hade vänt sig till. Men hädanefter kommer alltså staten att överlämna dessa avgöranden åt kyrkan. Själva reglerar staten endast förmyndhetsförhållandena i de fall, där kyrkan verkligen medger skilsmässa — ty det finns vissa sådana möjligheter, nämligen där äktenskapet kan bevisas vara icke fullbordat.

Att denna samtida inblanding från staten och kyrkan kan få nästan över-skådliga konsekvenser och i och för sig är ägnad att skapa en viss rättsosäkerhet är tydligt. Ty för varje praktiskt fall komma båda instanserna att spela en roll — och kyrkan kommer ju i varje fall inte att avstå från statens världsliga arm, när det gäller.

Att katolska troende underkasta sig kyrkans dom i äktenskapsfrågor kan man knappast säga något om. Men vad som stöter den moderna uppfattningen är att även de, som ifråga om *övertygelse* för längesedan löstgjort sig från såväl kyrkan som katolicismen, fortfarande skola vara fängslade i dess bestämmer. Också protestanterna bli vidga av sina präster, justerarna av sina rabbiner — den borgerliga visgeln används endast för konfessionalslösa. Dessa religionssamfund ha emellertid icke gjort några anspråk på att få avgöra äktenskapsfrågor särskilt efter sina principer. De underkasta sig den statliga rätten, d. v. s. den allmänna österrikiska civilrätten, som erkänner äktenskapsupplossning under vissa omständigheter och därmed möjligheten för en fränkskild att gifta om sig.

I härvarande protestantiska kretsar känner man sig ganska oroad genom konkordaten och den politiska utvecklingen överhuvudtaget. Man ser den katolska kyrkans makt växa och fruktar att lika berättigandet skall gå förlorat och ett efterfall ske i förhållande från 1861, då den protestantiska kyrkan endast tolererades. De religiösa motsatserna bli ytterligare förstärkta genom de politiska motsatserna. De härvarande protestanterna känna sig naturligt nog ifråga om religionen starkt förnämde med Tyskland. Genast de gamla de, med rätt eller orätt, för nationalsocialister. Det säges att de protestantiska prästernas predikningar redan börjat kontrolleras av regeringens utskick.

Herbert Lindberg:

Ett svårskött pastorat eller Hitler och asarna.

Man har liksom länge haft på kända, att den gamle gode Guden förr eller senare komme att avskaffas i Hitler-Tyskland. Ty inte kunde väl detta pånyttfödda Tyskland låta en gud, som var fördragssamt till och med *judar*.

Gud fader har ej längre de styrandes nåd. Han är för fjäbbig, och hans son, som kom till oss här på jorden, duger ej heller med sitt evangelium och sin upphöjda etic. Nej, här blåser friska vindar genom nationen. Låt oss skaffa en religion, som mera passar för tidens krav. Låt oss få en arisk, en germansk religion, som kan ge oss kraftigt bistånd i vår kamp (Mitt kamp). Låt oss få en gud, som är karl för sin hatt. — Så ungefar har det väl resonerat i våra dagars Tyskland och den nya religionen har anammats av massorna.

Man funderade inte länge på vilken religion man skulle stanna för i stället för den gamla. Det fanns bara en, som kunde bestå pröv — den gamla asalärn med Wotan (Odin) som gudarna konung och så alla hel- och halvgudar och gudinnor grupperade omkring honom.
Vilken härlig syn, när de i striden för färdenslandet fallit med blänkande, tindrande stölvär och klirrande sporrar träder fram för Wotans tron och med armen lyftad på nazistiskt sätt tillropar honom ett *»Heil Wotan!*» — Denne Wotan, det var en gud det, en riktig dundergud. Och allt *»Ariens* ländre jublade. Man hade blivit asatroende.

En känd författarska hustru trädde fram och förkunnade, att hon ville göra slut på *»Jahves* herradöme, som varal ett *»arjens»* och förklarade Kristus som en bedrägare, full av falskhet och ondska.

Men så slår det ned som en bomb, att asalärn förbjöds enligt telegram till dagpressen.

U. P. Enligt vid Hitlerjugends ungdomsledare meddelar här förbundet tysk gudstroende ungdom i Preussen förbjöds av hemliga polisen och dess förmögenhet beslagtogs. Förbundet har på sitt program som främsta punkt haft återupplivande av Wotankulten i enlighet med general Ludendorffs idéer. Det bekämpade varje form av kristendom såsom otyck och utövade även skarp kritik mot nationalsocialismen, emedan denna rörelse icke tillnötigtgjort den kristna kyrkan.

Ajaj, de som makten haver är rädda för asatron med dess ariska riter, var den reflektion, som inställde sig, och associationerna drog en till vår odödliga Axel Wallengrens (Falstaf, faktör) till berättelse *»Ett svårskött pastorat»*. Är det möjligt, att Hitler genom hemliga informationer blivit underrättad om vilka hemiska öden, som kan drabba en framstående äde och stämt i bäcken i stället för i än? Vem vet?

Calle Kula, berättar Fakiren, hade efter 15 års idog sysselsöhet vid universitetet ärvt herrgården Asatorp efter sin farbror, som äntligen förtstått sina plikter mot brorsönnen och dött knall och fall.
Kyrkoherden i församlingen och Calle kom väl överens och njöt tillsammans detta livets goda i mat och dryck. Och om bara inte vice pastor Johansson varit

kade. Likaså hör man rykten om att samtliga flickskolor skola överlämnas i den katolska kyrkans och dess ordnars händer.

— Vi kunna inte veta, om vi inte stå vid början av en motreformation, sade nyligen till mig en känd präst vid en av de härvarande protestantiska församlingarna.

Alex von Muralt.

där som en fluga i kålen hade allt varit frid och harmoni. Men Johansson var äsket och föraktade överliggeren Calle Kula, som han ansåg var alltför populär i socknen och därför sökte motarbetna på allt sätt.

Calle beslöt att hämnas. Han skulle beröva herden hans får — han skulle använda den kristna hjorden till den allena saliggörande asatron.

Han började med gårdens folk, till vilket han med av patos darrande stämma talade om vår härliga nordiska jord och om den fosterländska väckelse som nyligen gått genom landet. Han själv hade ju visat sitt fosterländska sinne genom att inrätta en *»Isvikskraftig försvarsföreningsallt»* i trakten.

Men trots det han gjort för färdenslandet var han ändå ej nöjd, det var någonting som tryckte honom och det var religionen. Det var alldeles fruktansvärt på tok med religionen. Han tillfrågade de församlade, om de ej var svenskar och svarade själv, att visst var de det. Och trots detta så lät de sig nöja med en utländsk, en lysk religion, när de hade sina fäders argamisa tro inom räckhåll. *»Ingen skall förmå mig till att avfalla från våra inhemska gudar. Ingen! Ingen!!!»*, ropade Calle ut över församlingen. Calle förklarade till slut, att han *»med betydligt bildare blickar»* skulle betrakta de underlydande, som omvände sig till den allena saliggörande asatron.

Efter tal utdelades till var och en av de församlade en bok benämnd *»Nordisk teologi seu Theologia Nordica»*, innehållande allt som ni behövt veta om vår kärna, våra asalärn.

Disserter blev det saft- och toddyrdrinking på gården och Calle gick omkring och styrkte de underlydande i den nya tron.

Den nya tron grep omkring sig med ofantligt hastighet. Hela trakten krälade snart av både *»hovsamma* asatroende och fanatiska asalärn. Man antog fornordiska namn och språket blev Eddans. Man kallade hamnaren för *»Mjölner»*, potatis för *»Idunas äppeln»* och byns barnmorska för *»Friggs»*. *»Astundar* äsen åka till trakts tempels tjänare, tillfrågades Calle en dag, när han saggt till om vågens förspänande. Calle stod på höjden av makt och härlighet — men pastor Johansson var utom sig av förtvivlan.

Det höll emellertid på att ta en sorglig ände. Mr Greta och Höder infunno sig en dag och anhöll, att oxen Balder och kon Freja skulle få byta namn, emedan deras nuvarande ansågs som en hälsede. Calle gav genast med sig och överlämnade åt dem själva att bestämma de nya namnen, vilka blev Knasper och Adeligutta.

Detta retade emellertid ladugårdsbarnen Balder Jonsson, som i namnförändringen såg en ringaktning av sitt eget namn, varför han begärde restitution av de föregående namnen och asalärnans näpsande. Detta Balderns pockande sätt uppväckte asalärnans synnerliga harm, och de begärde Balder Jonssons utlämnande för blottning. Utom sig av skräck gav Calle sitt bifall. Men Balder lyckades rymma till skogs. Nu insinerade asalärn att äsen förhållit Balder till att fly och betraktade honom med synnerligen lömska blickar.

På natten hade Calle en elak dröm. Han drömde, att han sett i Valhall och samtalade med Odin, som var nöjd med honom och hans missionserkamhet. Men strax intill stod Loke och rikt som det var hörde Calle honom viska halvhögt till en asynja: *»Allt det där är ett mycket bra! Men Calle kommer själv att bli otas en dag av asalärn.»*

“Utan mål och mening“.

En svag och kraftlös varelse, utan förmåga av självständig livsföring — utan positiva och aktiva livsmål — så karakteriserar professor Olof Kinberg *»den människotrasa»*, som *»reflexmässigt»* sköt sin man 14 mars innevarande år.

Karakteristiken är träffande av fru Ekblad och många äro hennes gränkar, vilka, liksom hon, genom *»svensträngande förtroelser och umgängesliv»* — möjliggjorda genom arbetarri inkomst — söka dölja livets brist på mål och mening.

Då amiral Lindman i sitt tal förra söndagen vid högrens stora majdemonstration framhöll, att vi människor måste ha något att leva för — icke endast att leva *»i»*, uttalar han alltså en obestridlig sanning. Men då han vill låta gränsa mellan de människor, som *»ha ett mål* och de som *»äro utan* ett sådant, sammanfalla med *»för eller mot* bolsjevisnen, gör han sig skyldig till en demagogisk fras, som ställer fakta på huvudet.

Mr Lindman har rätt att bekänna sin tro på kristendomens större livsvärde, ja, även att leva efter dess grundläggningar, att tro på betydelsen av hem, obetsamt av all kollektivitet och på det egna landets mervärde. Men han har knappast rätt till påståendet att livet för dem, som bekänna sig till andra andliga värden, för vilkas överlevnad de uppbjuda sina yttersta krafter, att deras liv saknar mål och mening. Hr Lindman liksom pastor Krook, också talare vid mötet, tycks ha glömt sitt kateked, där det står om *»hedningarna* som icke hava lagen... De ha även glömt vilken publik deras egen Herre och Mästare en gång vände sig till och var han fick förtälsade för sina revolutionerande tankar.

X-Ray.

Calle såg sig själv kringvärd från alla håll av rasande asamethodister, bunden till händer och fötter och bestruken med hönsblod på näsan, föras ut till ön för att bli otas. — Och när han vaknade beslöt han sig för att fly, fly.

Från sin tillflyktsort gav han order till den i hast anskaffade förvaltaren att sänka alla asatroende löner och att införskaffa en skicklig kolportör till hålla föredrag tre gånger i veckan, tills det ej mera fanns en enda asatroende i socknen. Förvaltaren fick dessutom order att inköpa ett handklivar åt Calles familj, den gamle sokstenen Lantz, för att han genom att spela melodier till sin Sankeys sånger skulle kunna understöda kolportören i dennes verksamhet. — Calle ämnade ej på sju år återvända till trakten.

Har kanske Hitler haft en liknande dröm som Calle Kula. Har han möjligen drömt, att han befunnit sig i Valhall och samtalat med Allfader om läget i världen och Allfader har berömt hans mission och varit glad åt hans verk. Men så har der Führer plötsligen upptäckt Lokes livliga ögon, som vilat på honom och hört honom säga till en asynja: *»Den där Hitler han är nog bra. Det är sådana män vi behöver för utbredandet av den allena saliggörande asatron. Men var säker på, att han kommer att bli otas en dag av de fanatiska asalärn.»* Ja, vem vet?

Det besannar sig ännu en gång, att verkligheten är underbarare än dikten. Ty ingen kunde väl i sina djärvaste fantasier föreställa sig, att Fakirens dikt skulle bli till en levande verklighet.

TIDEVARVET

Triewaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm.

REDAKTION:
Telefon 20 48 42. Mottagningstid
10-12.

EXPEDITION:
Telefon 20 48 42.
Kontorstid kl. 10-12 f. m., 1-4
e. m. Postgiron 1544.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6.—, halvår kr. 3:25,
kvartal kr. 1:75. Lösnummer 15 öre.
ANNONSPRIS:
1 text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1934

Zetterlund & Thelanders Boktryckeri A. B.

LIPTON
LIPTONS TE
ÄR OCH FÖRBLIR
DET BÄSTA